

Asia: VN/9727/2025

Lausuntopyyntö hallituksen esityksestä eduskunnalle vammaispalvelulain 2 §:n muuttamiseksi

Lausuntopyynnön kysymykset

1. Lausunnonantajan organisaatio

Valtion viranomainen

2. Auttaako elämänvaiheita koskeva säännös yhdessä säännöskohtaisten perusteluiden kanssa arvioimaan, milloin on kyse sellaisesta avun ja tuen tarpeesta, johon tulee vastata vammaispalvelulain mukaisin palveluin?

Kyllä osittain

Voit halutessasi perustella vastausta tai lisätä muutosehdotuksen

Valvira pitää kannatettavana sitä, että säännösehdotuksessa pyritään korostamaan toimintarajoitteesta johtuvaa välttämätöntä avun ja tuen tarvetta, joka poikkeaa kyseessä olevaan elämänvaiheeseen tavanomaisesti kuuluvasta avun ja tuen tarpeesta. Ilmaisuu on edelleen tulkinnanvarainen, ja se antaa asiakkaan palveluntarvetta arvioivalle viranhaltijalle paljon harkintavaltaa. Valtakunnallisesti yhtenäisen soveltamisen ja vammaisten henkilöiden keskinäisen yhdenvertaisuuden varmistamiseksi hyvinvointialueille tulee antaa ohjausta säännöksen soveltamisessa.

3. Turvaako esitys vammaispalveluita aiemmin saaneiden vammaisten henkilöiden oikeuden saada vammaispalveluita myös ikääntyessä?

Kyllä

Voit halutessasi perustella vastausta tai lisätä muutosehdotuksen

-

4. Täydentääkö elämänvaiheita koskeva säännösehdotus jo hyväksyttyä soveltamisalakokonaisuutta riittävästi sen turvaamiseksi, että vammaispalvelulaki säilyy erityislakina?

Kyllä

Voit halutessasi perustella vastausta tai lisätä muutosehdotuksen

-

5. Mitä muuta haluat sanoa esityksestä?

Valviran havaintojen mukaan jo kumottua vammaispalvelulakia sovellettiin osittain eri tavoin eri hyvinvointialueilla ja etenkin aiemmin kunnissa. Tästä syystä lain soveltamisalan täsmentäminen on perusteltua vammaisten henkilöiden yhdenvertaisuuden lisäämiseksi.

Vammaispalvelujen valvonnan tilannekuvasta tehtyjen havaintojen perusteella vaikuttaa siltä, että osalla hyvinvointialueista on jo nyt vaikeuksia toteuttaa vammaispalvelujen sosiaalityön asiakasprosessia lain edellyttämällä tavalla. Sinänsä kannatettavan esitysluonnoksen soveltamiseen tuo oman riskinsä se, että hyvinvointialueet eivät pysty toteuttamaan asiakaskohtaista yksilöllistä palveluntarpeen arviointia ja asiakkaan yksilöllistä tarvetta vastaavien palvelujen järjestämistä esitysluonnoksen perusteluissa esitetyllä tavalla.

Hanhikoski Emmi
Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirasto Valvira